

Hrvatska granica

DVOJEZIČNO GLASILO HRVATA U RUMUNJSKOJ
PUBLICAȚIE BILINGVĂ A CROAȚILOR DIN ROMÂNIA

STR. / PAG. 3

15. KOLOVOZ -
DAN MOJEGA SELA

STR. / PAG. 5-6-7

KUP ZAJEDNIŠTVA HRVATA
U RUMUNJSKOJ

STR. / PAG. 8

PODIJELJEN SAKRAMENT KRIZME
U VODNIKU

Kup Zajedništva Hrvata u Rumunjskoj,
6. edicija, u Karaševu.

www.zhr-ucr.ro

Emisije na hrvatskom jeziku pokušavaju obuhvatiti ono što je značajno u povijesti i životu hrvatske manjine na rumunjskom prostoru, naše tradicije, običaje i najvažnije događaje iz karaševske zajednice. Gledajte nas!

Svakog petka s početkom od 19:15, na frekvenciji 105,6 MHz Radio Ričice, emitira se naša emisija na hrvatskom jeziku. Slušajte nas!

U OVOM BROJU DONOSIMO / ÎN ACEST NUMĂR:

15. KOLOVOZ - DAN MOJEGA SELA	STR. 3
KIRVAJ U KARAŠEVU	
PRVI SUPERMARKET OTVOREN U KARAŠEVU!	STR. 4
KUP ZAJEDNIŠTVA HRVATA U RUMUNJSKOJ	STR. 5-6-7
PODIJELJEN SAKRAMENT KRIZME U VODNIKU	STR. 8
DARIA OȚIL MEDALIAȚĂ CU ARGINT	
LA CONCURSUL "GAZETA MATEMATICĂ"	STR. 9
NA KRILIMA VJETRA!	STR. 10
NA MEĐI - IZMEĐU LJETA I JESENI	STR. 11
KARAŠEVSKA ZORA NA FESTIVALU PROETNICA	STR. 12
PONIZNI I VELIKI	STR. 13
CÂND ORAȘUL SE TREZEȘTE!	STR. 14
O PROBLEMIMA PITKE VODE U LUPAKU	STR. 15

O PROBLEMIMA PITKE VODE U LUPAKU

Inspektori Uprave za javno zdravstvo iz Caraș-Severina ponovno su uzeli uzorke iz 4 javna bunara u krugu općine Lupak.

Podsjećamo, problemi oko kvalitete pitke vode u Lupaku su počeli u mjesecu lipnju, kada je ekološko odlagalište iz blizine mjesta zagadilo okoliš.

Tekućina koja je nastala odlaganjem otpada dospjela je u obližnji potočić i zahvaćeno je nekoliko bunara. I ovoga puta kemijske analize su pokazale da je prekoračeno nekoliko parametara koji svjedoče o kvaliteti vode.

Pod ovim uvjetima mole se mještani općine Lupak da vodu ne koriste za potrebe kućanstva. DSP je postavio ploče upozorenja koje potvrđuju da voda nije za piće, rekao je ravnatelj javne zdravstvene ustanove Dănilă Miloș:

"Ponovno su potvrđene ranije utvrđene mjere, upisane su mjere za sprječavanje konzumiranja vode iz ovih bunara, u smislu da su dotični bunari upisani nepitkom vodom".

Za sada se očekuje da će radnici općine Lupak očistiti bunare, a zatim od Uprave za javno zdravstvo zatražiti posebnu tvar pod nazivom klorom koja ima ulogu dezinfekcije bunara. Tek tada se mogu uzeti novi uzorci vode da se vidi je li postala pitka. Iako je lokalna uprava na svim bunarima izvjesila poruku da voda nije za piće, načelnik kaže da ljudi odande i dalje piju, oslanjajući se na to da su oduvijek odatle pili vodu.

"Voda je jednom vađena, rađen je tretman, ali voda nije za piće. Zapravo, u našim selima nikada nije ni bilo pitke vode, ali naši ljudi su oduvijek odatle pili vodu. Namjeravamo da još jednom izvadimo vodu iz bunara, da stavimo vapno i so, ali nemam nade da će to pomoći. Što se tiče vodovoda u našem selu, nadalje

očekujemo da povežemo struju da bi sve bilo gotovo i da naši Lupačanje imaju pitku vodu u svojim domovima. Nažalost, firma koja je gradila vodovod više nim ne odgovara na pozivi, tako da mi i nadalje čekamo. Očekuje se transformator, koji treba da stigne u 6 meseca, ali sumnjam da će se to dogoditi", rekao je načelnik Lupaka Marjan Vasić.

S druge strane, prvi čovjek Lupačke općine nam je također rekao da je Lupačka komanda u Klokotiču nedavno asfaltirala 900 metara poljoprivrednog puta, a u najkraće vrijeme će asfaltirati i tri sokaka u Lupaku. Isto i tamo novac je dodjeljen, a načelnik očekuje da dođe firma da radi, premda imaju probleme s firmami. "Novci jesu, firme zarade licitaciju ali ne žele da izrade radu. Nažalost, zakon ji brani" – naglasio je Marjan Vasić.

Lina Stroescu

CÂND ORAȘUL SE TREZEȘTE!

Zilele trecute mi-am propus să întreprind un pescuit la păstrăv prin râul din orașul în care stau, deși nu-mi face o foarte mare plăcere să prind pești în tumultul orașului, unde pot avea și spectatori dornici să vadă un pescar în plină acțiune.

Însă tot pescuit se numește și acesta, și mai aveam și avantajul că posed cunoștințe despre aproape fiecare loc bun unde se pot prinde pești mulți și de mărimi impresionante.

Unul dintre lucrurile care nu-mi plac când pescuiesc în râul din oraș este acela că în timpul acțiunii mă aflu printre betoane de-o parte și de alta a râului care străbate orașul. Pe deasupra, mai sunt deranjat și de zgomotul asurzitor al mijloacelor de transport în comun, de zgomotul autoturismelor, motocicletelor, de zgomotul utilajelor firmelor de construcții care se găsesc la tot pasul, de cetățenii care pleacă dimineața la serviciu cu telefonul mobil la ureche, de copiii care întârzie la școală pentru că se opresc să mă privească, etc... Dar cum eu am avut o săptămână de concediu, iar soția pleca în fiecare zi la serviciu, am zis să profit de fiecare clipă liberă și să merg la pescuit.

Am luat autobuzul pentru a ajunge la locul meu preferat din cealaltă parte a orașului. Pentru incursiunile pescărești din interiorul orașului folosesc întotdeauna autobuzul pentru a ajunge la destinație, mașina proprie o folosesc doar pentru a mă deplasa până la locurile sălbatice din afara orașului sau când pescuiesc în râurile de munte cu peisaje care mai de care mai frumoase, cu capturi poate mai puține, dar cu siguranță cu mult aer curat și maluri abrupte cu bolovani cât o mașină de mari.

Fiind anotimpul verii, ne-am obișnuit cu temperaturi tot mai ridicate în timpul zilei, temperatură care diminuează activitatea peștilor unde apa râului curge încet. Pescuitul în aceste zone este destul de dificil, cu rezultate imprevizibile. Peștii se hrănesc pe răcoare, de aceea trebuie să-i căutăm în primele ore ale dimineții sau la apusul soarelui. Rezultatele mai bune se obțin unde apa râului curge mai repede, cu adâncimi mai mari și curenți sau valuri care oxigenează apa, peștii fiind cantonați în zonele cu vegetație subacvatică sau plutitoare.

Într-o dimineață devreme am plecat la unul dintre locurile mele preferate din capătul orașului, renumit pentru capturile mari pe care le prinsesem cu ani în urmă. Mă gândeam să-mi încerc norocul la

un pescuit de păstrăv cu năluci artificiale, de această dată optând pentru voblere, singurele năluci pe care le-am luat cu mine.

Am ajuns la locul cu pricina, am așteptat puțin să se lumineze cum trebuie, timp în care am ales primele năluci din trusa cu voblere, năluci cu care urma să fac primele lanseuri din acel loc faimos. Am avut parte de câteva atacuri, care s-au lăsat fără nici o captură, după care am schimbat voblerele de adâncime cu cele plutitoare, deoarece am sesizat o mai mare activitate din partea peștilor pe luciul apei. O alegere care s-a dovedit a fi una foarte bună pentru că mi-a adus la minciog patru păstrăvi frumoși, din care am oprit doi pentru tigaie, fiecare având peste 40 de centimetri.

Cum timpul la pescuit zboară foarte repede, se făcuse deja ora 10, am curățat numaidecât peștii și am plecat spre stația de unde trebuia să iau autobuzul spre casă. Pescuitul urban are și atuurile lui, am profitat de faptul acesta și înainte de a ajunge la stația de autobuz am făcut o scurtă oprire la McDonalds pentru a mă delecta cu un mic dejun copios, cei drept, nu foarte sănătos, dar foarte gustos, respectiv doi burgeri și o Coca-Cola.

Cam așa arată o dimineață la pescuit prin oraș, cu avantajele și dezavantajele ei. Ideea principală este să scot bețele din dulap și să ajung cu ele pe malul râului sau al lacului. Iar ca pescar hoinar ce sunt întotdeauna voi visa la marea captură. Că de foarte multă vreme nu am avut parte de o captură pe cinste, așa cum îmi place mie să spun.

Petru Miloș

15. KOLOVOZ - DAN MOJEGA SELA

Kao što već dobro znamo, 15. kolovoz je za moje selo jedan od najvažnijih datuma, jer upravo tad slavimo "kirvaj".

Što zapravo znači kirvaj? To je najveće slavlje jednog sela ili grada, a najčešće se održava na dan zaštitnika crkve, sela, cijele zajednice ili na dan na kojeg je crkva iz toga mjesta bila posvećena, a to znači da je kirvaj uglavnom slavlje posvećeno nekome svetcu. Upravo tako je i u našem kraju: kirvaj u Karaševu slavimo 15. ko-

lovoza, na dan Uznesenja Blažene Djevice Marije, svetkovina u čiju čast je naša crkva izgrađena i čije ime nosi. Kirvaj po običaju slavimo 2 dana, tj. 15. i 16. kolovoza, a drugog dana slavimo istodobno i dan posvete naše crkve.

Svetkovina Uznesenja Blažene Djevice Marije ili Velika Gospa (Sveta Marija Velika, kako mi kažemo) slavi se 15. kolovoza diljem svijeta, i spominje se trenutka kada je Isusova Majka bila uznesena dušom i tijelom na nebo, u vječnu slavu, na kraju svog zemaljskog života.

Još od davnih doba, kirvaj predstavlja onu svetkovinu kada su svi na okupu: svi se zajedno raduju, slave, vesele itd. To je istodobno i cilj ove svetkovine. Svake godine, za kirvaj, svi koji rade u inozemstvu nastoje biti kod kuće, u svome rodnom kraju, kako bi se sa svojim najmilijima lijepo proveli. Za kirvaj, svi ponajprije idu na Svetu misu kako bi zajedno, na okupu, proslavili ovu svetkovinu. Naši stari su na Svetu misu uglavnom išli u narodnoj nošnji, a sad se to sve više i više izgubilo: nošnja je teška za oblačenje, pogotovo ženska. Poslije Svete mise, svaka obitelj ide k svome domu gdje brižno očekuje svoje goste, jer je takav običaj u našem selu. Kad su gosti već stigli, onda se zajedno blaguje ručak u veselju i miru. Nakon toga, uveče, se svi zajedno lijepo spremaju za igranku, koja se po običaju drži u centru našega sela. Tamo se svi raduju i vesele, plesajući i pjevajući.

Po običaju, na igranki, imamo i mlade koji dolaze u našoj prelijepoj narodnoj nošnji, kojom se svi mi dičimo, al ipak i to bude sve manje i manje upravo zbog toga što je nošnja baš teška. Nakon igranke, kad su svi umorni, u kasnim noćnim satima, ide se kod kuće, jer ujutro opet svi zajedno idu na Svetu misu, pa uveče opet na igranku, tako da 15. i 16. kolovoza u našem selu molitva, zabava i veselje ne prestaju.

Diana Catici

KIRVAJ U KARAŠEVU

Svetkovina Uznesenja Blažene Djevice Marije na nebo – Velika Gospa, zaštitnica crkve iz Karaševa, proslavljena je u najvećem mjestu Hrvata iz Rumunjske u utorak 15. kolovoza.

U duhu tradicije mještana sam Dan zaštitnice župe proslavljen je svečanom Svetom misom u crkvi iz Karaševa. Ove godine je Svetu misu u karaševskoj crkvi Marijina uznesenja održao vlč. Milan Sima, župnik klokotičke župe, uz suslavlje superiora salvatorijanskog reda u Temišvaru Nikice Lauša, uz koncelebraciju, također, i domaćeg župnika Petra Rebedžile te lupačkog župnika Đurđa Patašana, koji je održao prigodnu propovijed o našoj nebeskoj Majci blaženoj Djevici Mariji. Kao i prethodnih godina, prelijepa crkva iz Karaševa, izgrađena davne 1726. godine, bila je prepuna vjernika, kako gostiju, tako i mještana. Na kraju misnog slavlja domaćin, vlč. Petar Rebedžila, čestitao je vjernicima blagdan Velike Gospe i zahvalio svim svećenicima koji su uveličali svetkovinu Velike Gospe u Karaševu. Spominjemo s ovom prilikom da su u Karaševu završeni radovi postavljanja kamena na pod crkve. Radovi su bili započeti

prije nekoliko mjeseca, a kamen je donesen iz kamenoloma što je blizu Splita. Ukupni troškovi za radove u karaševskoj crkvi iznose približnu svotu od 61.000 eura. U tu svotu je uračunat kamen, dodatni građevinski materijal i ostale troškove koji se tiču prehrane majstora.

Nakon Svete mise, shodno običaju, karaševski knez Petar Bogdan i zastupnik Hrvata u Rumunjskom Parlamentu Slobodan Gera su povodom blagdana Velike Gospe i seoskog kirvaja svim mještankama i mještanima Karaševa poželili sve najbolje za ovaj blagdan, a njihovim gostima da se ugodno osjećaju u našem selu.

Povodom kirvaja, u centru Karaševa priređeno je i pučko veselje te je u centru sela pokrenut tradicionalni karaševski danac. Za sve prisutne zabava je bila besplatna, jer se za to pobrinulo Zajedništvo Hrvata u Rumunjskoj, koje već duži niz godina plaća živu glazbu u svim karaševskim selima.

Lina Stroescu

PRVI SUPERMARKET OTVOREN U KARAŠEVU!

U petak 25. kolovoza u Karaševu svečano je otvoren prvi supermarket s ponudom svega za svakoga.

Riječ je o lancu trgovina Parabo Market u vlasništvu regionalnog distributera Miruna International. Otvorenju su nazočili brojni stanovnici koji su bili oduševljeni novom trgovinom u svom mjestu.

Voditelj Paraba, Cristian Panfil, zahvalio je načelniku Petru Bogdanu kao i cijelom Lokalom vijeću na podršci za investiciju koja je započela 2020. godine, a koja je iznosila ne manje od 1,5 miliona eura: "Poštovani kneže i vijećnici, dragi prijatelji, došlo je vrijeme za svečano otvorenje pete trgovine Parabo. Sve smo to uspjeli uz vašu pomoć, lokalne zajednice. Uspio sam pokrenuti investiciju koja je na kraju iznosila milijun i pol eura. Riječ je o najnovijoj, najljepšoj i najmodernijoj Parabo trgovini."

Sa svoje strane, načelnik općine Karaševo Petar Bogdan uputio je riječi zahvale upravi PARABO-a za sav trud uložen u dovršetak hrabrog projekta, a posebno za nimalo laku izvedbu trgovine koja podiže na višu razinu standarde trgovina na ovom području.

Također treba napomenuti da osim što će nova trgovina služiti kupcima našeg i okolnih sela te i turistima koji će ići na svoje šetnje ovim prelijepim krajevima Planinskog Banata, otvoreno je čak 10-ak novih radnih mjesta za mlade ljude našega sela.

Radno vrijeme Parabo Karaševo je od ponedjeljka do subote 8:00 – 21:00, a nedjeljom 8:00 – 15:00 sati.

Lina Stroescu

PONIZNI I VELIKI

Izgleda, ništa nije dalje od Isusovih riječi od čovjeka koji se bori za svoju slavu i svoju dominaciju nad drugima.

Ako je išta trajno kroz Evanđelje vrednovano i hvaljeno jest poniznost. Dapače, može se reći da se i Bog pokazuje kao ponizni Bog. Iako vrlo često govorimo o velikom i moćnom Bogu, bliži bi bio govor o poniznom Bogu. Poniznost je duševno i unutarnje stanje osobe, prema sebi i prema drugome. Jednom riječju, poniznost je najbolji lijek egoizmu. Zato je tokom cijele kršćanske povijesti poniznost stavljana kao temelj svim vrlinama.

Ona čovjeka razobličuje u lažnosti i napuhanosti, što u sebi nosimo. Tek se kroz poniznost možemo istinski spoznati i druge istinski vrednovati. A najbitnije i najvažnije za našu sreću je istinski sebe poznavati i vrednovati. Izgleda da bez poniznosti sve pedagogije ne donose velike rezultate. Poniznost nas oslobađa od napuhanosti, da se ne bi umislili da smo bogovi. Nažalost, živimo u civilizaciji koja se baš hrani u napuhanoj posebnosti. Svatko se doživljava kao centar svijeta, a rezultat je da jako puno lažnih bogova hoda našim ulicama.

Ponavljam, poniznost nije nijekanje čovjeka nego istinsko poznavanje i vrednovanje sebe. Poniznost nas stavlja na naše istinsko mjesto, a time nam otvara oči da vrednujemo i prepoznavamo druge. Bez poniznosti nema prepoznavanja i čuvanja vrednota. Da druge vrednujemo kao sami sebe. Svi smo mi unikati, ali svi nismo jednaki. Svatko ima sve talente (vrijednosti).

Zato trebamo druge priznavati u: časti, ljubavi, dobroti, moći, mjestu, inteligenciji... Moglo bi se reći jednom riječju: poniznost je životna nevinnost. Zato su ponizni živa slika Boga ljubavi. Ponizni nikome ne smetaju i svima pomažu. Ponavljam, poniznost se uvijek i svugdje vrednovala. To je baza religioznosti i humanosti. Bog se otkriva samo poniznima, onima koji trebaju Boga i drugog čovjeka.

Sursa: rastimougospodinu.com

"Kad priređujete gozbu pozovite siromahe... (Lk 14, 112). A tko priređuje ovakvu gozbu?! Nažalost, ovo se ne događa ni u najkršćanskijim zajednicama. Danas živimo vrijeme koje je opsjednuto 'prvim mjestom', i to jako puno razdvaja ljude. A poniznost je osnovica da bi se živjelo bratski i prijateljski. Treba se u sebi osloboditi pa se tek onda možemo radovati uspjehu i dobru drugoga.

Nažalost, jako smo slijepi na dobro drugoga. Svi. Neki će uza sve priznavanje vrijednosti drugoga, uvijek dodati, ali, ali... i onda ponište navedene vrednote. Ta sljepoća je prisutna i kod onih koji su se 'svega odrekli'. Svega su se odrekli osim sami sebe i svojeg egoizma!

A dolazak Mesije veže se uz siromašne i ponizne, jer su siromaštvo i poniznost nerazdvojivi. U Novom zavjetu Isus se svrstava među ponizne i siromašne. Došao je da služi, i poziva sve ljude da jedni drugima služe a ne vladaju jedni nad drugima. Znao je Isus koliko je skriven i žilav grijeh... za vladanjem i dominiranjem nad drugima.

Poniznost također oslobađa da unaprijed odbacimo bližnje. U svakom slučaju možemo sintetizirati Isusov poziv na poniznost u formulu: Čovječe, što si niži, to si veći !!

Dr. theol. Davor Lucacela

KARAŠEVSKA ZORA NA FESTIVALU PROETNICA

Srednjovjekovna Sighișoara je najpozvanija da organizira Proetnicu jer u ovom multikulturalnom gradu već stotinama godina zajedno žive Rumunji, Mađari, Romi, Nijemci i pripadnici drugih nacionalnih manjina.

Proetnica, najvažniji interkulturalni festival u Rumunjskoj ove godine je doživio svoje 19. izdanje i dokazao je svojim kontinuitetom vrijednost kulturno-umjetničkih manifestacija i stalni značaj koji se u Rumunjskoj daje nacionalnim manjinama. Festival je započeo 24. kolovoza 2023. godine i trajao je 4 dana u gradu Sighișoari.

plesove, mimohode narodnih nošnji i specifične običaje, etničke manjine predstavile su glavne sastavnice društvenog, kulturnog i duhovnog života kulture koju predstavljaju. Hrvatsku manjinu predstavljao je ansambl Zajedništva Hrvata u Rumunjskoj "Karaševska zora", koja je inače sudjelovala na svim edicijama ovoga festivala. Na repertoaru našega ansambla, koji je nastupio u nedjelju 27. kolovoza, bili su reprezentativni plesovi za hrvatsku manjinu, a izvedene pjesme istaknule su ljepotu folklora i tradicije specifične hrvatskoj zajednici u Rumunjskoj.

19. Interkulturalni festival Proetnica organizirao je Interetnički edukacijski centar za Mladost Sighișoara. Događaj je financirala Vlada Rumunjske kroz Odjel za međuetničke odnose i Ministarstvo kulture, kao i Vijeće županije Mureș i Veleposlanstvo

Republike Njemačke.

Nakon nastupa u srednjovjekovnoj Sighișoari, Karaševska zora će nastupiti i na 26. izdanju Međunarodnog festivala plesa, pjesme i tradicionalnog tursko-tatarskog folklora kojega Demokratska unija turskih Tatara i muslimana iz Rumunjske organizira između 1. i 3. rujna ove godine. Uz Karaševsku zoru i ansambala Demokratske unije turskih Tatara i muslimana iz Rumunjske, na ovoj tradicionalnoj kulturnoj manifestaciji iz Konstance nastupit će još i ansambli nacionalnih manjina iz Rumunjske te nekoliko ansambala iz inozemstva.

Ivan Dobra

„Proetnica je tradicionalni festival koji je od 2001. godine postao brend interkulturalnog dijaloga u Rumunjskoj i Europi. S glavnim ciljem učvršćivanja društvenog mira u stabilnom, demokratskom i pluralističkom društvu, ovogodišnje izdanje ponovno nudi agoru manifestacije kohabitirajućim etničkim skupinama u Rumunjskoj”, rekao je Volker Reiter, direktor Festivala, povodom pokretanja programa devetnaeste edicije.

Program manifestacije je objedinio trenutke kulturnog izričaja organizacija nacionalnih manjina u područjima umjetnosti spektakla (na pozornici na Trgu srednjovjekovne tvrđave), zatim predavanja, konferencije, debate o etnijama i međukulturalnom suživotu (pod geslom "Agora interkulturalnog dijaloga"), okrugle stolove o književnosti i etnokulturi (u sklopu "Književnog salona"), izložbe, štandove s knjigama. Večeri festivala bile su okončane koncertima poznatih umjetnika.

Umjetnički program uključivao je trenutke tradicijskog plesa i glazbe uz pratnju ansambala nacionalnih manjina koji su se mogli vidjeti na pozornici na Narodnom trgu. Kroz glazbene nastupe,

KUP ZAJEDNIŠTVA HRVATA U RUMUNJSKOJ

Prolaz Karaševu je po šesti put osvojio nogometni kup Zajedništva Hrvata u Rumunjskoj nakon što je u finalu kompeticije pobijedio na igralištu u Karaševu izvrsnu Recoltu iz Ravnika boljim izvođenjem jedanaesteraca.

U subotu 12. kolovoza i u nedjelju 13. kolovoza održana je na stadionu u Karaševu 6. edicija seniorskog nogometnog turnira Zajedništva Hrvata na kojemu su pravo igranja imale sve nogometne ekipe iz karaševskih sela. Turnir je organiziralo Zajedništvo Hrvata u

Rumunjskoj i trajao je dva dana, a na igralištu iz Karaševa smo vidjeli na djelu nogometnu moć izabrane nogometne vrste iz Ravnika, Vodnika, Lupaka, Nermiđa, Karaševa te, u premijeri, zajedničkog sastava najboljih nogometaša iz Jabalča i Klokotiča.

lufinalne utakmice, utakmica za treće mjesto i veliko finale turnira. Prije samoga početka prve utakmice turnira održana je minuta šutnje za nedavno preminulog profesora Đurđa Jankova, dugogodišnjeg tajnika Zajedništva Hrvata u Rumunjskoj.

U velikom finalu Kupa Zajedništva Hrvata u Rumunjskoj, nogometaši Prolaza iz Karaševa su pobijedili nakon izvođenja jedanaesteraca Recoltu iz Ravnika s rezultatom 4-2 (1-1) i na taj način osvojili šesto izdanje ove kompeticije koju naša organizacija priređuje već od 2016. godine. S istim rezultatom se sastav iz Karaševa nametnuo i u prošlogodišnjem finalu održanom na prekrasnom igralištu trećeligaša Vointe iz Lupaka, a i tada je u finalu nastradala Recolta iz Ravnika i opet nakon izvođenja jedanaesteraca. S jedininom razlikom što je nakon završetka regularnog dijela utakmice rezultat tada bio 0-0.

Prva četiri izdanja kupa Zajedništva Hrvata održana su u Karaševu uoči ili na sam blagdan Velike Gospe, prošle godine turnir je po prvi put održan u glavnom mjestu Lupačke općine, a ovogodišnje izdanje se je opet vratilo na nogometno igralište pored rijeke Karaša u Karaševu. Drugi put za redom je pobjednik ovoga tradicionalnog turnira odlučan nakon izvođenja jedanasteraca, golman Prolaza Petar Domanjanc je obranio dva jedanaesteraca, tako da

Prvog dana turnira odigrane su sve utakmice u skupinama, a u nedjelju 13. kolovoza, samo dva dana prije blagdana Velike Gospe, odigrane su po-

su nogometaši iz Karaševa osvojili po šesti put turnir Zajedništva Hrvata pa se slobodno mogu pohvaliti da su pobjednici svih edicija ove kompeticije.

Nermić

Karaševa

Vodnik

Predsjednik Zajedništva Hrvata Slobodan Gera je na ceremoniji otvaranja 6. izdanja srdačno pozdravio sve prisutne, poželio sportsku sreću svim sudionicima turnira te je iskreno zahvalio svim zaslužnima na neumornom radu oko održavanja igrališta iz Karaševa i obližnjeg područja igrališta. "Iznimno me raduje što imam priliku pozdraviti sve vas i poželjeti vam iskrenu dobrodošlicu na ovom lijepom igralištu iz Karaševa gdje će za nekoliko minuta započeti nogometni turnir Zajedništva Hrvata, rekao je Slobodan Gera, a zatim je nastavio: Raduje me također što su se pozivu organizatora, odnosno Odjelu za programe naše organizacije, odazvale sve nogometne ekipe iz naših karaševskih mjesta, s time što su Klokotić i Jabalče formirali zajedno jednu, izgleda, veoma jaku momčad. Kao i sve dosadašnje edicije ovoga tradicionalnoga turnira, tako je i ovogodišnje izdanje namijenjeno Velikoj Gospi, zaštitnici naše crkve, našega mjesta i sviju nas, čiji ćemo blagdan proslaviti za nekoliko dana. Na kraju bih zamolio sve nogometaše da tijekom utakmica poštuju nogometna pravila i igru u duhu fair playa kako bi uvijek pobijedilo sportsko prijateljstvo i zajedništvo. Jer pobjeda prijateljstva i zajedništvo svih nas važniji su od bilo kojeg sportskog dostignuća. Svim momčadima želim puno sportske sreće i neka na kraju pobijedi najbolji".

S izuzetkom finalnog ogleda protiv Recolte iz Ravnika, koji se može okarakterizirati kao jedan veoma kvalitetan i izjednačen te neriješenog rezultata (0-0) u skupini protiv Vodnika, Prolaz iz Karaševa je ležerno dobio druge dvije utakmice koje su mu otvorile put prema finalu. Naime, u prvoj utakmici skupine nogometaši iz Karaševa su pobijedili s rezultatom 2-0 izabrani sastav iz Kupaka, dok su u polufinalnoj utakmici deklasirali zajedničku momčad iz Jabalča i Klokotića s visokih 8-0 i na taj način ostvarili proboj u finale kompeticije.

NA MEĐI – IZMEĐU LJETA I JESENI

Kraj mjeseca srpnja u našem je kraju donio snažno nevrijeme.

Lupak

Kao u američkim filmovima, večer prije blagdana sv. Marije Magdalene veliki je vjetar dizao cigle s krovova kuća i salaša, ali i stari oresi, čirešnje. Prohujao je kroz naša mjesta, a izgleda da najviše u Lupaku, i napravio dosta šteta. Samo nas je Bog spasio od gorega. A i zvonjava crkvenih zvona koji su tu večer na lupačkoj crkvi zvonili i molili Boga da nas očuva.

Nakon obilnih kiša, nešto više od mjesec dana, vrućine velike opet su ovladale našim krajevima i cijelim ovim dijelom Europe. Toliko je bilo toplo da su i noći bile vruće.

Sve je nekako bilo u znaku krajnosti, bilo velike kiše, bilo velike vrućine. Ali, i to je nadamo iza nas, prošlo, i stigao nam je mjesec kolovoz.

A kolovoz je mjesec predaha, mjesec godišnjih odmora i za veliki broj naših ljudi koji žive izvan zemlje, ovo je i mjesec povratka korijenima, povratak u rodna mjesta. Veliki broj veselih zbivanja, svadbe, krštenja, proslava 18-godina, sva su ta zbivanja napunila naša mjesta koja su živnula u pravom smislu. Ulicama naših sela opet se mogu vidjeti i mladi, i oni srednjih godina, i djeca, i naravno stariji. Kao nekada... Nažalost, rijetko se kroz godinu naša sela napune ovako. Svega, oko tri do četiri puta godišnje. Za velike blagdane i za vrijeme godišnjeg odmora ljeti.

No, nije to samo trend naših mjesta, trend je to cijele zemlje pa čak i cijelog dijela starog kontinenta. Svijet se mijenja, vrijeme leti, samo su naši bregovi tu. Sa starim salašima, sa sve više zaraslim putevima. Teško se više mogu razaznati neki dijelovi naših bregova. Poneki salaši, svjedoci davnih vremena polako nestaju pod navalom trave i šume. Nestaju polako i međe. Međe koje su razdvajale livade. Priroda uzima svoj danak. Naši su zeleni bregovi utihnuli, na njima se rijetko čuju zvončici jaganjca ili drugih životinja. Livade

su zaspale pod žarkim suncem. Plastovi sijena, ti simboli životinjskog života, znakovi da su salaši i livade još žive, postaju prava rijetkost. Prava je radost i iznenađenje vidjeti na nekim livadama vesele plastove mladoga sjena.

I ne, nije da se te livade ne bi kosile i polja obrađivala, već je do toga da nema više naših ljudi. Oni stariji su preselili na drugi, bolji svijet, da previše ne tuguju nad onime što se događa. Drugi, mlađi, odelili su u druge krajeve. Neki se povremeno vraćaju, neki rijetko, neki nikako. I često čujemo ne isplati se. No, što je to što je isplativo? Jer ima stvari, mjesta koja nemaju cijenu. Toliko su vrijedni da se ni suhim zlatom kupiti ne bi mogli. To su naša mjesta, naše rodne kuće, naši salaši, naši hotari, naše međe.

Jer iako živimo u stoljeću kretanja, brzog kretanja, brzog razmišljanja, brzog reagiranja, brzog odlučivanja, brzog odustajanja....brzine u svemu, brzina i isplativost nije uvijek sve. Naše međe, ono što zovemo doma, naš kraj, to su naši korijeni. A ljudi su kao i stabla. Ako su korijeni zdravi i jaki, stablo drveta će opstati unatoč olujama i jakim vjetrovima i nevremenu. A naši su korijeni bili vrlo zdravi, čvrsti, jaki, ukorijenjeni u ovaj kraj, sa svim svojim materijalnim i duhovnim značajkama. Kako se ne bi, ne daj Bože iskorijenili, u ovim vrućim letnjim danima, kada sunce žeže na nebu, kada nas visoki i stari orasi čekaju da pod njihovim krošnjama pronađemo barem nakratko hlad i mir, za dušu i tijelo, prošetajmo i starim međama. Tako su naši stari nekada išli nedjeljom: u carinu, na livadu, da vide međe, da vide kad la da se kosi, kako stoje međe...! Baš nekako u ovo vrijeme, između svete Marije Velike i svete Marije Male! I mudri su bili! Da bar nešto od te mudrosti primjenimo i mi danas. Jer nijedan citat, nijedan coach, trener, motivacijski govornik, ništa ne može nadmašiti životnu mudrost naših starih.

Maria Lačhici

NA KRILIMA VJETRA!

Lupačanka Marija Šera – prva stjuardesa iz naših krajeva.

Tkogod je putovao avionom zna da su tu uvijek simpatične i susretljive stjuardese. Nasmiješene, zgodne, smirene, diskretno našminkane, uvijek spremne pomoći, savjetovati – stjuardese su uvijek tu!

Sastavni dio svakog putovanja koji uključuje let avionom čine piloti, ali i stjuardi i stjuardese. Iako na prvu njihovo zanimanje djeluje jednostavno, niz je obaveza i vještina koje moraju znati provesti ovisno o situacijama u kojima se nalaze. Iako putnici imaju percepciju da stjuardese dijele hranu i piće u avionu njihov je rad puno više od toga. Između ostalog, kabinsko je osoblje zaduženo za sigurnost putnika.

Vrijeme je godišnjih odmora, a nakon zadnjih godina pandemije, svijet opet puno putuje. Između dva leta po Europi, uspjeli smo kontaktirati i prvu karaševsku stjuardesu, Mariju Šeru, rođenu Lupačanku. Ljubazno se odazvala našem pozivu i odgovorila nam na par pitanja o ovom zanimanju o kojem sanjaju brojne djevojke diljem svijeta. Jer, ruku na srce, odijela im savršeno stoje, a imaju prilike vidjeti cijeli svijet. Završila je srednju školu u Ričici, studirala Krajobraznu arhitekturu i poslijediplomski studij Urbanizma i prostornog planiranja na Sveučilištu Temišvaru. I nakon toga odlučila se za vrlo zanimljiv i tražen posao. Postala je stjuardesa. Evo što nam je rekla o tome kako je biti stjuardesa.

- Marija, kada si počela razmišljati o tome da postaneš stjuardesa?

- Prijavila sam se za posao stjuardese u prosincu 2019., ali moja strast prema zrakoplovstvu počela je kad sam bila u srednjoj školi.

- Koliko je trajala priprema za ovaj posao?

- Tečaj je trajao 7 tjedna, od čega 6 tjedana teorijskih predavanja i 1 tjedan praksa. Tečaj je zapravo vrlo intenzivan, započinjali smo u 8 ujutro, a ponekad je znalo trajati i do 8 navečer. Tečaj za stjuardesu ima četiri dijela: sigurnost, osiguranje, prva pomoć i služba za korisnike. No kad se nađete u zraku, dok letimo na razne destinacije, onda smo sve: i vatrogasci, i medicinske sestre i moramo uvijek biti spremni za bilo što. Treba imati na umu da prije započinjanja tečaja svaki kandidat mora imati vrlo dobro znanje engleskog jezika, mora znati pli-

vati i dr. Ovisno o zrakoplovnoj kompaniji za koju se prijavljujete, ponekad se zna tražiti i znanje i drugih stranih jezika, no uglavnom engleski je dovoljan.

- Za koje si kompanije radila?

- Od samog početka radim za Ryanair. Vise od 3 godine u Budimpešti, a zadnjih 5 mjeseca u Beču.

- Kako izgleda radni dan jedne stjuardese?

- Počinje u 3 sata rano ujutro i ponekad završi u 7 sati poslijepodne.

- Kakvo iskustvo imaš s putnicima? Kakvi su putnici?

- U vezi putnika ovisi o destinaciji i o nacionalnosti. Osobno, moje su omiljene destinacije one u Irskoj, Engleskoj i Francuskoj, jer uvijek se poštuju sigurnosne mjere a i putnici su obrazovani i pristojni. Ako letimo pak u neku od popularnih turističkih destinacija, kao na primjer u Palma de Mallorcu ili na otok Mykonos u Grčku, stvari se mjenjaju. No, kamo god letjeli i tko god bili naši putnici, mi, kabinско osoblje, moramo biti vrlo pažljivi i profesionalno se ponašati u svakoj prigodi.

- Da li imaš u planu neke promjene?

- Za sada nema promjene ali bih svakako voljela raditi i na dugim letovima, na duljim destinacijama.

Vjerujemo da će se Mariji i ta želja ispuniti i želimo joj dobre i mirne letove diljem svijeta!

Maria Lačhici

Recolta Ravnik, drugi finalist turnira, najprije je u skupini pobijedila zajedničku momčad Jabalča i Klokotiča s rezultatom 2-1, da bi se u drugom kolu lako nadmetnuli protiv selekcije iz Nermiđa koju su pobijedili s visokih 4-0. U polufinalnom ogledu nogometaši Recolte su sa tijesnih 2-1 pobijedili nogometnu postavu iz Vodnika koja je zatim s rezultatom 4-1 izgubila i utakmicu za brončano odličje protiv zajedničke ekipe Jabalča i Klokotiča.

Momčadima na postolju su uručeni za vrijeme ceremonije dodjele nagrada pehari i medalje, svakome prisutnom nogometnom sastavu dodijeljene su diplome za sudjelovanje i sportska oprema, a pojedinačne nagrade su dobili igrač Prolaza Petar Domaneanc, koji je izabran za najboljeg vratara turnira, zatim igrač Prolaza Milovan Gera za najboljeg srijelca turnira te nogometna ekipa iz Nermiđa, kojoj je uručena nagrada za fair play.

Sportsko druženje nogometaša iz karaševske zajednice nastavljeno je na igralištu u Karaševu i 15. kolovoza, na sam blagdan Velike Gospe, kada je odigrana prijateljska utakmica između veterana lupačke i karaševske općine. Pravdu je u susretu bez greške dijelio čuveni karaševski nogometni sudac Marjan Grueska, koji je inače izveo i početni udarac prve utakmice drugoga dana turnira Kupa Zajedništva Hrvata u Rumunjskoj. Utakmica je odigrana u revijalnom tonu, rezultat je bio u drugom planu, važnije je bilo ugodno druženje i nezaboravna večer provedena na sportskom igralištu u Karaševu.

Ivan Dobra

PODIJELJEN SAKRAMENT KRIZME U VODNIKU

U nedjelju 20. kolovoza, misa u crkvi svetih arkandela Mihaela, Gabrijela i Rafaela, posebno je bila značajna za vodničku rimokatoličku vjersku zajednicu jer je održan obred Svete potvrde ili Krizme. Obučeni u prelijepu

Nakon euharistijskog slavlja, druženje je nastavljeno u kućama krizmanika.

Lina Stroescu

karaševsku narodnu nošnju, u pratnji svojih kumova i roditelja, 15 mladića i djevojaka krasili su prve klupe vodničke crkve i s nestrpljenjem očekivali primanje sakramenta Krizme.

Odmah na početku Misnog slavlja krizmanici i župnik Milan Sima pozdravili su ravnatelja temišvarske kancelarije i uputili mu srdačne riječi dobrodošlice. Svečano misno slavlje, ti-jekom kojega je podijeljen sakrament krizme, predvođen je od vlč. Mikole Lauša, ravnatelja temišvarske biskupske kancelarije, uz suslavlje domaćeg župnika Milana Sime i arhiđakona Planinskog Banata, velečasnog Pălie Veniamin. U prigodnoj propovijedi vlč. Mikola Lauš nakon što je izrazio radost što je mogao podijeliti ovaj sveti čin s ovim mladim vjernicima, naglasio je i vjerničku ulogu roditelja i kumova kao i odgovornost krizmanika u njihovom daljnjem životu. Poslije propovijedi, ravnatelj je pozvao krizmanike da se odreknu grijeha, ispovijede vjeru u Isusa Krista i Crkvu, a zatim je sakramentu svete Krizme pristupilo 5 djevojčice i 10 dječaka.

ZHR - UCR
1991

Folklorni ansambl „Karaševska Zora“

Ako želiš naučiti tajne karaševskog narodnog plesa, upoznati nove ljude, vidjeti nova mjesta u državi i u inozemstvu i da se lijepo zabaviš, onda te očekujemo u našem ansamblu.

Kontakt:
Ivan Belcea - 0749330736
E-mail: cers.zhrucr@gmail.com

DARIA OȚIL MEDALIATĂ CU ARGINT LA CONCURSUL "GAZETA MATEMATICĂ"

În perioada 21-25 august, orașul Câmpulung Muscel, din județul Argeș, a găzduit etapa finală a celei de-a XIV-a ediții a concursului Gazeta Matematică și ViitoriOlimpici.ro.

Concursul este compus din 8 etape, iar etapa finală are loc în fiecare an la Câmpulung. Astfel, în fiecare an, tabăra de matematică reunește cei mai buni matematicieni de școală generală și liceu din țară ale căror prestații au fost urmărite în timpul unui întreg an școlar pe

platforma online și în revista Gazeta Matematică.

Anul acesta, la Câmpulung au fost prezenți aproximativ 80 de elevi și 35 de profesori îndrumători. Pe lângă concursurile și activitățile propriu-zise, participanții au avut parte de lecții susținute de profesori, probe scrise și orale, precum și activități recreative, competiții sportive, dezvoltare personală și conferințe.

Printre participanții la această ediție s-a numărat și eleva Daria Oțil din Clocotici, care s-a întors cu un binemeritat loc II și medalia de argint la clasa a VI-a. Daria este elevă în clasa a VI-a la Școala Gimnazială nr. 16 "Take Ionescu" din Timișoara, acolo unde și locuiește împreună cu părinții.

"Concursul Gazeta Matematică este un concurs extrem de serios. Pe tot parcursul anului școlar elevii trebuie să trimită online probleme rezolvate, care nu sunt deloc ușoare, iar pentru etapă finală sunt aleși cei mai buni elevi. Etapa finală a concursului a constat într-o probă scrisă, o probă orală și prezentarea unei lecții de pregătire pentru concursurile de matematică propusă de către concurent. Cele mai bune lecții la nivelul fiecărei clase au fost

prezentate de către autor în timpul concursului, iar lecția Dariei s-a numărat printre ele", ne-a spus mama elevei, mândră de performanțele fiicei sale. Daria a început să fie atrasă de studiul matematicii începând cu clasa a V-a, pasiunea pentru această disciplină fiindu-i trezită de profesoara ei de matematică. Pe lângă studiul acestei științe exacte, căreia zilnic îi dedică aproximativ trei ore pentru teme, exerciții și documentare.

Daria este pasionată și de domeniul biologiei, de fizică, dar și de desen. Încurajată de profesori și susținută de părinți, ea a participat la numeroase competiții și olimpiade. Din reușitele ei, menționăm premiul al II-lea la Concursul național de biologie "George Emil Palade", etapa județeană, premiul al III-lea la Concursul județean de fizică "Horia Hulubei", mențiune la Olimpiada de fizică, etapa județeană, locul IV la Olimpiada județeană de matematică și la Concursul de Matematică Valeriu Alaci și premiul al III-lea la Olimpiada "Lectură ca Abilitate de Viață".

Lina Stroescu

